

nélküli, sekély jelenséget leszámítva az objektumok döntő többsége a szarmata korszakra datálható.

BALOGH CSILLA

329. Pusztaszer, Szárnyékhalmi-dűlők II.

(Csongrád megye) Sza

A lelőhely (CSMÉ 6. lh.) a Pusztaszer–Ópusztaszer közötti határdűlőúttól Ny-ra helyezkedik el, egy korabeli vízállásos területtől DK-re, a környezetéből alig kiemelkedő területen. Az előzetes terepbejárás során a magas vetésben szarmata és Árpád-kori edénytöredékek kerültek elő. A tervezett gázvezeték nyomvonalát a kerámialeletek alapján a lelőhely mintegy 100 m hosszan érintette.

A megelőző feltárást 2008. március 17–21. között végeztük el. A talajműveléssel bolygatott lelőhelyen 24 régészeti korú objektumot találtunk. A feltárt 11 gödör, 8 árok és 5 cölöplyuk szórta helyezkedett el a szelvényben. Az előkerült leletanyag és az objektumok betöltése alapján a lelőhely objektumainak többsége a szarmata időszakra keltezhető.

PALUCH TIBOR

330. Pusztaszer határa

(Csongrád megye) Ő?, Sza, A

2008 áprilisában megelőző feltárást végeztünk a MOL gázvezeték nyomvonala által érintett lelőhelyeken.

Csöngölei-oldal V. (CSMÉ 1. lh.): A lelőhely közvetlenül a Pálmonostor és Pusztaszer közötti határdűlőúttól D-re fekszik, Pusztaszer ÉNy-i határában. Az 1998-ban végzett terepbejárás során a lelőhelyet a határdűlőúttól DK-re lokalizálták, a Kertész-tanya K-i oldalán, kb. 50 m-re a gázvezeték nyomvonalától. A gázvezeték nyomvonalán frissen végzett terepbejárás során a lelőhely korábban lokalizált helyétől É-ra, a nyomvonalban is kerültek elő felszíni népvándorlás kori leletek. A lelőhely É felé áterjed Bács-Kiskun megye területére is. A tervezett gázvezeték nyomvonala 120 m hosszan metszette a lelőhelyet. A kijelölt szelvényt a gépi földmunka során tapasztaltak alapján 40 m hosszan D-i irányban tovább bővítettük. A humuszréteg egyenletes vastagságú (40–60 cm) volt. Az előkerült településobjektumok homokos és löszös-agyagos altalajba mélyedtek. A 800 m² nagyságú területen összesen 22 objektumot találtunk, a belőlük előkerült csekély számú szarmata és avar kori leletanyag megerősíti a korábbi terepbejárások eredményét.

Szárnyékhalmi-dűlő (CSMÉ 5. lh.): A lelőhely a falu D-i határában található, az Ópusztaszer–Pusztaszer közötti úthoz közel, a Szárnyék-halomtól Ny-ra fekvő magasparton. A tervezett gázvezeték nyomvonala 250 m hosszan metszette a lelőhelyet. A kijelölt szelvényt egy használatban lévő dűlőút és egy élő gázvezeték keresztezte, ezeknek a vonalát nem kutattuk. A gépi földmunka során tapasztaltak alapján 25 m hosszan D-i irányban tovább bővítettük a szelvényt. Régészeti

objektumok még itt is jelentkeztek, de a közelben lévő tanya kerítése miatt nem folytattuk tovább a humuszolást. A humuszréteg váltakozó vastagságú (40–90) cm volt. A szelvény É-i része egy homokdomb, a D-i része egy mélyebb fekvésű terület volt, itt az altalaj szürke agyagos rétegbe váltott át. A 1375 m² nagyságú területen összesen 61 objektumot találtunk, a belőlük előkerült csekély számú szarmata és avar kori leletanyag megerősíti a korábbi terepbejárások eredményét.

Baromjárás XXIX. (CSMÉ 7. lh.): A lelőhely a falu DK-i határában található; a Sövényháza–Pusztaszer határdűlőúttól 1100 m-re É-ra, a Madari-tanyától 350 m-re ÉNy-ra, egy ÉNy–DK irányú vízfolyás, ma zsombékos, nádas terület K-i partján. A tervezett gázvezeték nyomvonala 200 m hosszan metszette a lelőhelyet. A feltárást 80 m teljes nyomtáv humuszolásával kezdtük meg, de – miután régészeti jelenségek egy szakaszon nem jelentkeztek – áttértünk a szondázásra. A szondát a nyomvonal Ny-i felében egy markolókanál szélességben teljes felületen végighúztuk. A nyomvonal D-i részén két sorban, egymás után, szabályos közökkel jelentkező cölöpsort észleltünk. A nagyobb felületen folyamatosan jelentkező objektumok a szőlő- vagy erdőtelepítés nyomai voltak. Elképzelésünket az egész felületen jelentkező mélyszántás nyomai és az újkori tetőcserép- és kerámia-töredékek is igazolták. A szondázó árokban összesen két objektum jelentkezett. A lelőhelyen 580 m²-en 4 objektumot találtunk, kevés kézzel formált kerámia-töredék került elő belőlük.

Munkatársak: Katona Sándor és Kulcsár Kornél régésztechnikusok.

SÓSKUTI KORNÉL

331. Rakamaz, Balázs-ér

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) U, R, B, Sza, N

2008. március 26-án helyszíni szemlét végeztünk a város Balázs-ér nevű határrészében, melynek során az alábbi 5, részben új lelőhelyet találtuk.

1. sz. lh.: A Tiszanagyfalu–Rakamaz műúttól K-re mintegy 30 m-re, egy fiatal vegyes gyümölcsöstől É-ra 50–60 m-re észleltük. A településnyom ÉK–DNy irányban 200–220 m hosszan volt megfigyelhető. Leletanyaga: császárkori cserepek, kovakő nyersanyag.

2. sz. lh.: A fentitől ÉK-re, a rakamazi szennyvíz-ülepítő DK-i sarkától 40–50 m-re D-re található. Iránya É–D, felszínéről néhány jellegtelen újkőkori(?) edénytöredéket gyűjtöttünk.

3. sz. lh.: A határrész É-i szélén, az elkerített iparterülettel szomszédosan, egy mocsaras-nádas mélyedés É-i karéját övezve húzódik. Kevés késő bronzkori kerámiát és egy őrlőkő töredékét gyűjtöttük róla.

4. sz. lh.: Közvetlenül a 38. sz. főúttól Ny-ra terület el az előbb említett teknő és a következő, déli irányban fekvő sás borította meder között, egy alacsony dombháton. Szórványos leletanyaga pontosabban meg nem határozható újkőkori és rézkori cserepek. A lelőhely már korábban ismert volt.